

BESLUT

2016-01-25

Dnr: 15/02205

SAKEN

Gomorrön Sverige, SVT1, 2015-08-31, inslag om höjda skatter; fråga om saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kravet på saklighet.

INSLAGET

I inslaget hölls en diskussion mellan biträdande finansministern och partiledaren för Centerpartiet som utgick från ett regeringsförslag i höstbudgeten om att höja bensinskatten. Diskussionen leddes av *Gomorrön Sveriges* programledare som vid ett tillfälle ställde frågor kring hur de båda såg på tanken att införa en skatt på kött, mot bakgrund av de koldioxidutsläpp som forskare visat att köttproduktionen leder till. Programledaren sa bland annat följande.

Ni tror ju bägge att man kan påverka människors beteende med skatterna, höjningar och sänkningar och ni vill ju bägge ha ner utsläppen, det som många pratar om, forskare, den stora potentialen, det är att minska köttkonsumtionen, för bilåkandet i Sverige, utsläppen ifrån det, det minskar, men det som kommer ifrån köttkonsumtionen det ökar, köttskatt?

De båda partiföreträdarna fick möjligheten att svara och programledaren ställde därefter följande fråga.

Ett kilo nötkött motsvarar att köra bil i 15 mil, om nu ni vill få ner de här utsläppen, varför tar du inte och lägger på skatt från noll till någonting på köttet jämfört med att höja skatten på bensinen ytterligare lite, tror du inte att du har mer att vinna där?

ANMÄLAN

Anmälaren anser att påståendet att ett kilo nötkött motsvarar 15 mils bilkörning var felaktigt. Programledaren bortsåg från en rad olika omständigheter, bland annat att köttproducenterna redan i förväg ”konsumerat” all den koldioxid som

själva köttproduktionen senare medför i form av utsläpp av koldioxid och metan. Dessutom deltar all jordbruksproduktion i ett koldioxidkretslopp, vilket inte gäller för fossilbränsle.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television (SVT) anser att inslaget överensstämmer med kravet på saklighet och anför bland annat följande i sitt yttrande.

Hela inslaget handlade inte om köttskatt utan var en diskussion kring klimatskatter med utgångspunkt i ett regeringsförslag om höjda skatter på drivmedel. Programledaren använde sig av uppgifter som SVT redovisat i en serie inslag i slutet av juni. Uppgiften om köttets miljöpåverkan hämtades ur Jordbruksverkets rapport ”Hållbar köttkonsumtion” från 2013, som refererar till ”hittills tillgängliga studier” som visat att växthusgasutsläppen från produktion av nötkött ligger någonstans mellan 14 och 40 kilo koldioxidekvivalenter per kilo (de lägre för mjölkbesättningar och de högre för specialiserad nötköttsproduktion). Ett kilo nötkött motsvarar alltså i genomsnitt ungefär 25 kilo koldioxidutsläpp, lika mycket som en normal bilfärd på 12–15 mil. Det var dessa fakta som programledaren refererade till i sina frågeställningar. Det är viktigt att beakta att det fanns alla möjligheter för de två deltagarna i diskussionen att ifrågasätta uppgiften, något som de inte gjorde.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SVT ska utöva sändningsrätten sakligt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Mot bakgrund av vad som framgår av SVT:s yttrande anser nämnden att det kritiserade uttalandet inte strider mot kravet på saklighet i sändningstillståndet.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, Elisabet Bäck, Leif Hedman, Nedjma Chaouche, Ulrika Hansson och Clas Barkman efter föredragning av Gina Lindqvist.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Gina Lindqvist